

подтикнало учебната работа изцяло напред." - пише П.Китипов. В същата сграда през 1870-71 г. била въведена звучната метода на обучение.⁵

В сградата на училището на 27 юли 1869 г се основава читалището.⁶ В него през 1870 г. е представен първият театър - комедията "Михал", където женските роли се играят от мъже. Тази сграда се ползва до 1914 г., когато е построено новото училище "Христо Ботев".

През 1836 г. архим.Онуфрий се завръща в Казанлък и служи на църковно-славянски в църквите. Това възмущава привържениците на гръцките служби и той е принуден да напусне района. С душеведска прозорливост, той превежда и издава със свои средства дидактическата книга "Духовний зрак" - 1850 г. За нея са записани 12 спомоществатели от Казанлък. Ефектът на книгата за духовното усъвършенстване на българите е отразен от Илия Блъсков: "Нашите едновременно хора и тъй отбягваха от всякакъв вид грешки и престъпления, но сега с прочитане, гледането, слушането на тази книга, те още повече станаха предпазливи, дори и от най-малките грешки." Книгата е отпечатана втори път в 1856 г.⁷

Въобще - ролята на емигранта архимандрит Онуфрий Хилендарец за напредъка на родния край се проявява в сферата на просветния и духовния живот, както чрез създаването на материалната база, така и във водачеството чрез личен пример.

Друг казанлъшки емигрант с принос към родния град е Христо Николов Кирооглу (Хината). Син е на преселения около 1771 г. от Арбанаси - Киро, от фамилия на предприемачи, свързани с европейския пазар. Самият Хината е първият износител на розово масло за Европа чрез Букурещ(1827 г.)⁸ Родственикът му (брат или чичо - не е уточнено) - Киро Кирооглу освен с розово масло търгувал с копринени платове в Лайпциг. Забогатява значително и по тази причина впоследствие е убит от турците. Синът му - Стоенчо Кирооглу, /според Димитър Душанов/, построява училището в Хисар капия в Пловдив през 1837 г. Основната търговска дейност на Хината била в Одеса. През 1836 г. той решава да се пресели там.

Отчитайки ролята на образованието за напредъка на обществото, той завещава 25 000 рубли за строеж на ново съвременно училище в родната му Калпакчийска махала и 15 000 гроша, лихвата на които да се ползва за поддръжка на модерно обучение. През 1838 г. сградата била построена. Трикласното училище с по 30-40 ученика в клас се настанило в нея. "Почнато в зараждането на новобългарското образование, преживяло три десетилетия царуване на ланкастерската метода в Казанлък - пише М.Георгиев - дало прибежище на новата гостенка звучната метода, то е гнездо на първата културна творба на Казанлъчани - "Българското народно читалище през 1860 г." и на всички асоциации, идващи след него; салонът му е служил за даване първите театра в Казанлък като свидетели висят някой макари на които е бил бесен Исаак за интригите му в Асеновия двор, то е дочакало освобождението на България, за да стане казарма, смесено училище и най-сетне училище на девизи, и тъкмо когато навършва 70-та година от своето съществуване, остава мястото си на новото девическо училище, построено с дарения на Мария Гаврилова Константи-